

לעשות כן]. רבי אלעזר אומר: לכתובת אשה, משום חינא.

שנינו במשנה: אם הניח פירות התלושין, כל הקודם בהם זכה, ובמותר נחלקו רבי טרפון ורבי עקיבא, לרבי טרפון — ינתנו לכושל שבהן, ולרבי עקיבא — ינתנו ליורשין.

ומקשינן: לדעת רבי עקיבא, מאי איריא מותר, מדוע נחלק על רבי טרפון רק לגבי ה"מותר"? והרי כולהו נמי דיורשין הוו, שהרי לא מועילה תפיסה בהם, כיון שכבר זכו בהם היתומים, וכדלעיל, משום שכולהו צריכי שבועה ואין היתומים צריכים שבועה?

ומשנינן: אין הכי נמי. לדעת רבי עקיבא כולהו נמי דיתמי נינהו. ואידי דאמר רבי טרפון "מותר", תנא איהו נמי את דינו לגבי "מותר".

ומקשינן, וכי לדעת רבי עקיבא תפיסה לא ב-T9-1
מהניא כלל?

אבל בהך היינו במלוה, אימא מודי לרבי טרפון, מכיון שלהוצאה ניתנה, אינה ברשות היתומים, ואפשר לגבות מהם את החוב והכתובה. להכי צריכא תרוייהו.

שנינו במשנה, בדעת רבי טרפון שינתנו הנכסים לכושל שבהם. ומבאר הגמרא: מאי לכושל?

רבי יוסי ברבי חנינא אומר: לכושל שבראיה, דהיינו מי ששטרו מאוחר יותר משל חברו, שלא יוכל לטרוף מלקוחות הקודמים לו⁽⁵⁰⁾.

רבי יוחנן אומר: לכתובת אשה, ונקראת הכושלת משום חינא, דהיינו שימצאו האנשים חן בעיני הנשים⁽⁵¹⁾, ולא תחשושנה להנשא להם שמא תאבד כתובתן⁽⁵²⁾.

ובמחלוקת תנאי:

דתניא — מאי לכושל שבהן? רבי בנימין אומר: לכושל שבראיה, היינו המאוחר בשטר כנ"ל. והוא כשר. [כלומר, כשר הדבר

את כתובתה מראוי, ומלוה נחשבת ראוי לגבי בכור, שאינו נוטל פי שנים ממלוה? ותירצו התוספות — דוקא לגבי בכור נחשבת מלוה כראוי, ולא לגבי כתובה.

ובאר ההגהות אשרי — שטעם החילוק הוא: משום שמעיקר הדין היה על האשה לגבות כתובתה מהראוי, אלא שהחמירו עליה שלא תגבה, ולגבי מלוה לא החמירו.

והריב"ש כתב — שלדעת הרי"ף הנזכרת לעיל (הערה 44) לא קשיא, כיון שאין האשה גובה מהלוה ככל שיעבוד, אלא מדין שיעבודא דרבי נתן, ובזה לא שייך דין ראוי כיון שהלוה משועבד ישירות אליה.

50. והירושלמי כתב — לכושל בראיה — שאם יש מלוה בשטר ומלוה בעדים, יגבו למלוה בעדים לפי שהוא הכושל שאינו נגבה אלא בראיה.

ודוקא כשיש עוד קרקעות אחרות המשועבדות, שיכול בעל השטר המוקדם לגבות מהן, אבל אם אין קרקעות אחרות, ינתנו לקודם בשטר. הריב"ש.

51. ור"ח פירש — שימצאו הנשים חן בעיני האנשים על יד שתהיה להן כסף מכתובתן.

52. והקשו התוספות — והלא אין אשה גובה